

बार्षिक प्रतिवेदन (२०७७-२०७८)
विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम)
विरगंज, पर्सा

विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम), विरगंज, पर्सा

कृतज्ञता

विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम) सबै सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था एवं स्थानिय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दातृ निकायहरुलाई प्रदेश नं. २ को चार वटा जिल्ला (पर्सा, बारा, रौतहट, सर्लाही) मा विभिन्न जोखिममा रहेका लक्षित समुदाय माझ एच आई भि तथा यौन रोग नियन्त्रण कार्यक्रमका सेवाहरुलाई विस्तार गर्न सहयोग गर्नु भएकोमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । साथै यस अभियानमा साथ दिने यस संस्थाका सदस्यहरु वर्तमान एवं पुर्व कर्मचारीहरुलाई पनि धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

महेश अर्याल
अध्यक्ष
विजाम

संस्थाको परिचय

विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम) (Student Awareness Forum -BIJAM) एक नाफा रहित विशुद्ध गैर सरकारी संस्था हो । २०५० सालमा एस. एल. सी. परिक्षा दिएर बसेका स्थानिय यूवाहरुले आफ्नो फुर्सदको समयलाई सदूपयोग गर्ने अभिप्रायले अनौपचारिक रूपमा (तर्दथ समिति) समूह गठन गरी वीरगंज नगर क्षेत्रमा स्कूल स्तरिय क्रियाकलाप संचालन गरेको थियो । यो संस्था आफ्नो स्थापनाकाल देखि नै स्थानिय स्रोत साधानको परिचालन तथा समुदायको अगुवाईमा बाल बालिका, किशोर किशोरी युवा एच.आए.भि र एड्स सम्बन्धि विभिन्न चेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आईरहेको छ ।

संस्थाकोबारे संक्षिप्त जानकारी :

संस्थाको नाम	:-	विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम),पर्सा
संस्थाको मुख्य कार्यालय	:-	वीरगंज उपमहानगरपालिका,वार्ड नं.८, पानीटंकी
सम्पर्क टेलिफोन नं	:-	०५१-५२०५७६,
फ्याक्स नं	:-	०५१-५२९६३०
ई मेल	:-	info@bijam.org ,
		bijam@wlink.com.np
Website	:-	www.bijam.org
सम्पर्क व्यक्तिको नाम	:-	महेश अर्याल, (अध्यक्ष)
	:-	maresh@bijam.org

संस्था दर्ता :

(क) जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सा

दर्ता न	:-	१६३/०५२
दर्ता मिति	:-	२०५२/०६/३०

(ख) समाज कल्याण परिषद्

आबद्धता न	:-	३७६३/०५२
आबद्धता मिति	:-	२०५२/११/०९

(ग) गृह मन्त्रालय

दर्ता न	:-	२७
---------	----	----

दर्ता मिति :- २०५६/०४/१७

(घ) आयकर कार्यालय

आय कर न :- ३०१६८३७३३

दर्ता मिति :- २०६१/०८/०८

अन्य संघ संस्थामा आबद्धता

- (क) गैर सरकारी संस्था महासंघ, पर्सा
- (ख) प्रजनन् स्वास्थ्य समन्वय समिति, पर्सा
- (ग) जिल्ला एड्स समन्वय समिति, पर्सा
- (घ) राष्ट्रिय क्षति न्यनिकरण संजाल, काठमाण्डौ
- (ङ) नानगान, काठमाण्ड

विजामको भूमिका

वि. स. २०५२ मा सृजना भएको यस संस्थाको नाम विद्यार्थी जागरण मञ्च (विजाम) र यसलाई अंग्रेजीमा **BIJAM** भनिन्छ । विजाम २०५२/२०५३ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पर्सामा आवद्ध भएको हो (द. नं. १६३/०५२) र समाज कल्याण परिषदमा पनि यो संस्था आवद्ध छ (आ. नं. ३७६३/०५२) र PAN #. ३०१६८३७३३ हो । विजामद्वारा विगत १९ वर्षदेखि मुख्य रूपमा समाजमा एच. आइ. भि. सम्बन्धि जनचेतना विभिन्न परियोजना मार्फत सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । जनसमूदाय माझ संचालित यी कार्यक्रमहरूले एच. आइ. भि. सम्बन्धि चेतनामूलक सूचना स्कूल, कम्पसका विद्यार्थीहरू, कारखानाका कामदारहरू, लागू औषध प्रयोगकर्ताहरू तथा विभिन्न जोखिममा रहेका समूहहरूलाई दिदै आइरहेको छ । यो सूचना सम्बन्धि कार्यक्रमहरू वर्तमानका वर्षहरूमा अझ जोखिम न्यूनिकरण, क्षति न्यूनिकरण, व्यवहार परिवर्तनमा गरिने सञ्चार, सफा सुई तथा सिरिन्जको प्रयोग, कण्डम वितरण, यौन रोग तथा लागू औषधको लागी प्रेषण एवम परामर्श सेवामा केन्द्रित भएको छ । विजाम आफ्नो क्षेत्रमा सबल समन्वय तथा एच. आइ. भि. विरुद्धको अभियानमा सहभागीतामूलक प्रयासको लागी चिनिन्छ । एच. आइ. भि. को मुद्दा प्रत्येक लक्षित समूदायको लागी विचार योग्य अवस्थामा पुगेको र संक्रमित तथा प्रभावितको हक अधिकार, सबल तथा सौहार्दपूर्ण वातावरण सिर्जनाको लागी वकालत गर्नु पनि मुख्य क्रियाकलापमा मध्ये एक पछि ।

संस्था द्वारा निर्मित पञ्च वर्षिय योजनामा तपसिल बमोजिमका लक्ष्य हासिल गर्ने योजना छ ।

आगामी ५ वर्षभित्र -

- एच. आइ. भि. संक्रमित तथा प्रभावितहरू माथी हुने गरेका वा हुन सक्ने लाञ्छना तथा भेदभाव कम हुनेछ ।
- समाजमा रहेका जोखिम पुर्ण व्यवहारमा लागेकाहरूको व्यवहारमा परिवर्तन आउनेछ ।
- समाजमा एच. आइ. भि. सम्बन्धि जनचेतना जगाईएको हुनेछ ।
- समाजमा एच. आइ. भि. को क्षेत्रमा कार्य गर्ने स्थानिय संघ संस्था विच सबल समन्वय हुनेछ जसले गर्दा एच. आइ. भि. को समस्यालाई कम गर्न र संक्रमितको हक अधिकारकोलागी स्थानिय र राष्ट्रिय स्तरमा वकालतकोलागी सजिलो हुने छ ।

परिकल्पना

आपसि सहयोगबाट सिर्जित एउटा सुरक्षित स्वस्थ र सफा वातावरण भएको आत्म निर्भर र समृद्ध समाजमा हामी विश्वास गर्दछौं, जसले समाजका सबै तप्काहरू विपेशगरी एच. आइ. भि. भएका र यसबाट प्रभावित भएकाहरूमा जागरण ल्याउने, सहयोग गर्ने तथा हक अधिकारको रक्षा गर्ने काम गर्दछ ।

ध्येय

विजाम नाफारहित एक गैर सरकारी सामाजिक संस्था हो । हाम्रो उद्देश्य सरकारी र गैर सरकारी संस्थाहरूको संजालद्वारा लक्षितवर्गको सहभागिता, साथी सचेतना र युवा परिचालनको माध्यमबाट एच. आइ. भि. संक्रमणलाई रोकथाम गर्न, एच. आइ. भि. संक्रमित तथा प्रभावितहरूको हक अधिकारको लागि वकालत गर्न र एच. आइ. भि. को

अत्यधिक जोखिममा रहेकाहरूलाई व्यवहार परिवर्तनका लागि सहयोग गर्नु हो। विजाम युवाहरु प्रति लक्षित भई उनीहरुको आवश्यकता अनुसार सीप, सुचना तथा स्रोतको व्यवस्थापनद्वारा उन्नत समाजको निर्माणमा सही निर्णय लिन सहयोग पुर्याउनु हो।

लक्ष्य

विजाम वर्तमान स्वास्थ्य तथा शैक्षिक प्रणालीलाई अझ सफल बनाउन सामुदायिक अग्रसरताको प्रवर्द्धनको लागि काम गर्दछ। आफ्ना बानी व्यवहार तथा जीवनका कारण व्यहोर्नु परेको लाञ्छना तथा भेदवाद र समाजमा रहेका मिथ्या तथा भ्रमहरु न्यून गर्ने काम गर्दछ। स्वास्थ्य सम्बन्धमा विशेष गरी एच.आई.भि र एड्स बारे जानकारी र समझदारी विकास गर्नका लागि विभिन्न कार्यक्रम र सूचना तथा श्रोत केन्द्र मार्फत केन्द्रित हुने गरेको छ।

मूल्य तथा मान्यता

- हामी समुदायको लागि समुदायको सहभागीतामा विश्वास राख्छौं।
- संस्थामा जो कार्य गर्छन र जो सस्थाको कार्यबाट प्रभावित हुनेवाला हो सम्पूर्णको अधिकार हामी आफ्नो पृष्ठभूमि, संस्कृति तथा परम्परालाई कदर गर्दै सो अनुरूप कार्य गर्ने छौं।
- हाम्रो कार्य गराईलाई उच्चस्तरिय मापन दिने खालको कार्य गर्नेछौं।
- लागु औषध रोकथाम सम्बन्धि प्रचार प्रसार कार्यक्रम गनेछौं।
- एच.आई.भि र एड्स तथा यौनरोग सम्बन्धि जनचेतन तथा क्षति न्युनिकरण कार्यक्रम गर्ने तथा स्वयंसेवी कार्यक्रम मार्फत युवा विकाश कार्यक्रम गर्नु।
- स्वास्थ्य, शिक्षा तथा अन्य समाजिक क्रियाकलाप गर्नु।

परियोजना कार्यान्वयन

संस्थागत तथा परियोजनाका कार्यहरूलाई प्रचलित नियमानुसार संचालन गर्नको लागि विजामले विभिन्न समितिहरु तथा निति नियमहरु बनाई लागु गरेको छ।

समितिहरु

(क) व्यवस्थापन समिति

संस्था तथा परियोजनामा आइपर्ने विभिन्न कामहरु तथा समस्यालाई प्रचलित नियमानुसार व्यवस्थापन गर्न वित्त तथा प्रशासनका सम्पूर्ण कर्मचारी साथै परियोजना प्रमुख सहित परियोजना निर्देशकको नेतृत्वमा व्यवस्थापन समितिको गठन गरिएको छ।

(ख)पदपूर्ति समिति

संस्था तथा परियोजनामा आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरूको छनौट,सर्वा,बढुवा तथा अवकासको लागि पदपूर्ति समितिको गठन गरिएको छ ।

(ग) खरिद तथा जिन्सी समिति

संस्था तथा परियोजनामा आवश्यक पर्ने सर सामानहरू नियमानुसार खरिदको सिफारिस गर्न खरिद तथा जिन्सी समितिको गठन गरिएको छ ।

निति तथा निर्देशिकाहरू

(क) कर्मचारी निर्देशिका

कर्मचारीहरूको छनौट,सर्वा,बढुवा,अवकास,सेवा,सुविधा,दण्ड ,जरिवाना आदिको ब्यख्या गर्न कर्मचारी निर्देशिका लागु गरिएको छ ।

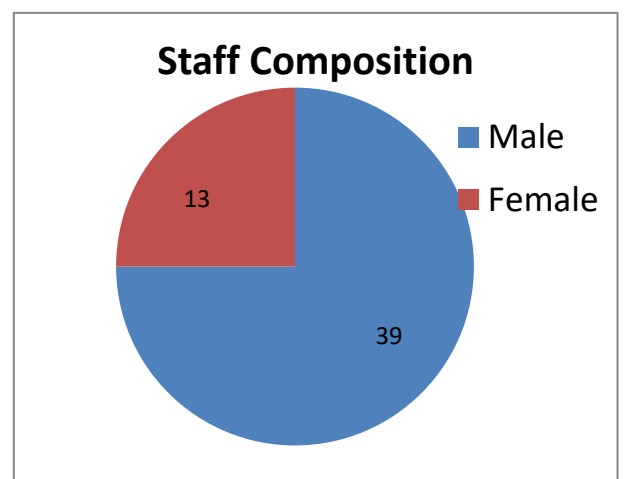
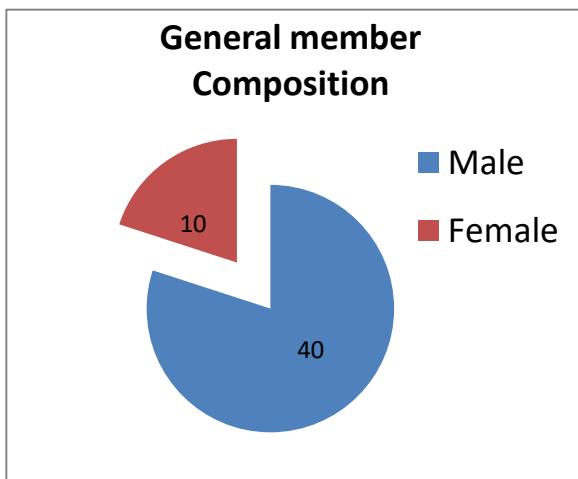
(ख) लेखा निर्देशिका

प्रचलित नियम तथा कानून बमोजिम आर्थिक अभिलेख राख्न लेखा निर्देशिका लागु गरिएको छ ।

(ग) आर्थिक निर्देशिका

प्रचलित नियम तथा कानून बमोजिम आर्थिक काराबार गर्न आर्थिक निर्देशिका लागु गरिएको छ ।

विजामका सदस्यहरू तथा कर्मचारीहरूको विवरणः

विजामद्वारा संचालित विभिन्न परियोजनाहरू

परियोजना १

कार्यक्रमको नाम : सुईबाट लागू पदार्थहरूको लागि एचआईभि एण्ड एड्स कार्यक्रम

कार्यक्षेत्र :

पर्सा जिल्ला

वीरगञ्ज महामहानगरपालिका आधार मानी वरिपरीका बिन्दवासिनी गाउँपालिका, पर्सागढी नगरपालिका पकाहमैनपुर गाउँपालिका र पोखरिया नगरपालिकाहरूमा

बारा जिल्ला

कलैया नगरपालिकालाई आधार मानी वरिपरीका महागढीमाई र सिम्रोनगढ नगरपालिका त्सैगरी जितपुरसिमरा उपमहानगरपालिकालाई आधारमानी निजगढ नगरपालिका, कोल्हवी नगरपालिका, परवानीपुर गाउँपालिका

सर्लाही जिल्ला

लालबन्दी नगरपालिकालाई आधार मानी ईश्वरपुर, हरिपुर, हरिवन, बाग्मती, बरहथवा नगरपालिका र सार्थ बसबरिया र धनकौल गाउँपालिका । यसैगरी मलंगवा नगरपालिकालाई आधार मानी ब्रह्मपुरी, कौडेना, बिष्णु, चक्रघट्टा, पर्सा, चन्द्रनगर गाउँपालिकाहरू साथै कबिलासी, गोडैता र हरिपुरवा नगरपालिकाहरू

रौतहट जिल्ला

गौर नगरपालिकालाई आधार मानी वरीपरिका राजदेवी नगरपालिका, यमुनामाई गाउँपालिका र दुर्गाभगवती गाउँपालिका साथै चन्द्रपुर नगरपालिकालाई आधार मानी गुजरा नगरपालिका

लक्षित समुदाय :

- सुइ सिरिन्जबाट लागू पदार्थ प्रयोग गर्ने व्यक्ति तथा तिनका परिवारहरू ।
- प्रहरी तथा विध्यालयमा अध्ययनरत विध्यार्थीहरू
- एचआईभिको जोखिममा रहेका अन्य समुदायहरू

उद्देश्य:

- क्षति न्युनिकरणको उपयुक्त माध्यमद्वारा PWIDsलाई सुरक्षित व्यवहार अवलम्बन गर्नको लागि अभिप्रेरित गर्ने ।
- एच.आई.भि. परिक्षण सेवाको साथै यौन रोगको उपचारमा लक्षित वर्गको सरल पहुँचमा वृद्धि गर्ने ।
- HIV तथा AIDSनियन्त्रणको लागि स्थानिय स्तरमा विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ सस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यमा उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि काम गर्ने ।

कृयाकलाप:

- साथी शिक्षकको परिचालनद्वारा समाजमा लुकेर बसेका लागु पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूको पहिचान गरी सेवा विस्तार गर्ने ।
- लागु पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूसँग सुसम्बन्ध विस्तार गर्दै उनीहरूको जोखिमपूर्ण व्यवहारको विश्लेषण गर्ने ।
- लागु पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूलाई उनीहरू कै स्थानमा गई जोखिमपूर्ण व्यवहार (साभ्ना सुई को प्रयोग तथा असुरक्षित यौन सम्पर्क) नगर्न प्रोत्साहन गर्ने, त्यसका लागि आवश्यक शिक्षा, सूचना तथा संचार सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने ।
- लक्षित वर्गलाई यौन रोग, एच.आई.भी तथा अन्य रगत जन्य संक्रमणबाट तत्काल बचाउनको लागि उनीहरूको आवश्यकता अनुसार नयाँ सुई सिरिन्ज तथा कण्डम उपलब्ध गराउने ।
- लामो समयदेखि लागू पदार्थको लतमा परेकाहरूलाई उपचारका लागि प्रोत्साहित गर्ने तथा पुर्नस्थापना केन्द्रसम्मको पहुँच बढाउने ।
- लागु पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूलाई स्वास्थ्य तथा खानपानमा ध्यान दिन प्रोत्साहन गर्ने, परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
- डि.आई.सी.तथा इ.सिं.को माध्यमबाट लागू पदार्थ प्रयोगकर्ताहरूलाई तत्कालै आवश्यक परेका प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाहरू उपलब्ध गराउने तथा आवश्यक परेमा अस्पताल रिफरल गरी उपचार गर्ने ।
- एक पटक प्रयोग भैसकेको सुई सिरिन्ज पुनः प्रयोग नगरुन भन्ने अभिप्रायले प्रयोग भैसकेको सुई सिरिन्ज डि.आई.सी.मा फिर्ता ल्याउन प्रोत्साहन गर्ने, आउटरिच तथा नियमित भेटघाट द्वारा त्यस्ता सुई सिरिन्ज संकलन गरी उचित व्यवस्थापन गर्ने ।
- लक्षित वर्गको जोखिमपूर्ण व्यवहारको विश्लेषण गरि एच.आई.भि. परिक्षण (CLT) सेवाका प्रदान गर्ने ।
- समाजिक सहजिकरण तथा कार्यक्रमको प्रचार, प्रसार र प्रवर्द्धनको लागि दिवसीय कार्यक्रम मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।

मुख्यक्रियाकलापहरू :

आउटरिच:

- सुई सिरिन्ज साटासाट कार्यक्रम
- व्यावहार परिवर्तन शिक्षा कार्यक्रम
- सूचना, शिक्षा तथा संचार सामग्री वितरण कार्यक्रम
- कण्डम वितरण कार्यक्रम
- एचआईभि परिक्षण तथा प्रेषण कार्यक्रम
- रिहाव प्रेषण कार्यक्रम

- साथी शिक्षक परिचालन कार्यक्रम

CLT कार्यक्रम:

- स्वेक्षिक एच आइ भि रगत परिक्षण
- गोप्य परिक्षण रिपोर्ट वितरण
- यौन रोग उपचार र औषधी वितरण
- कन्डम वितरण कार्यक्रम
- सामुदायिक हेरचाह केन्द्र प्रेषण कार्यक्रम
- सुचना, शिक्षा तथा संचार सामग्री वितरण कार्यक्रम

डि.आई सि तथा एक्सचेन्ज सेन्टर संचालन

- सुई सिरिन्च साटासाट कार्यक्रम
- व्यावहार परिवर्तन शिक्षा कार्यक्रम
- सुचना, शिक्षा तथा संचार सामग्री वितरण कार्यक्रम
- कण्डम वितरण कार्यक्रम
- एचआईभि परिक्षण तथा प्रेषण कार्यक्रम
- प्राथमिक उपचार सेवा
- मनोरञ्जन तथा आरामगृह

मौखिक प्रतिस्थपन पद्धति

सुईबाट लागु पदार्थको प्रयोग गर्दा यदि साभ्ना सुईको प्रयोग भएमा एचआईभि तथा अन्य रगतजन्य संक्रमण हुन सक्ने सम्भावना त छुदै छ तापनि सुईको प्रयोगबाट एब्सिस हुने, नसा सुक्ने, घाउ चोटपटक लाग्ने सम्भावना पनि निकै छ अतः सुईबाट लिने लागु पदार्थलाई मौखिक सेवन गर्ने पदार्थको रूपमा सेवन गर्न लगाएमा उक्त क्षति क मगर्न सकिने भएकोले विजामले नेपाल सरकारको गृह मन्त्रालय तथा नारायण अस्पतालसंगको साभ्नेदारीमा मौखिक प्रतिस्थापन सेवा पनि संचालन गर्दै आएको छ यस वर्षको अन्तिम महिनाममा २२ जनाले नियमित औषधि लिइरहेका छन भने १५४ जनाको दर्ता भैसकेको छ ।

उपलब्धी

- क्षति न्युनिकरणकार्यक्रमले गर्दा लागूपदार्थ प्रयोगकर्तामा एच.आई.भि. तथा यौनरोग संक्रमणमा कमीआएको ।
- सुचना, शिक्षा तथा संचार सामग्री वितरण कार्यक्रमले गर्दा स्वेक्षिक परामर्श र स्वेक्षिक एच. आइ. भि. रगत परिक्षण गराउन आउने संख्यामा बढोतरी क्रमशः हुदै गएको ।

- एच.आई.भि. संक्रमितहरूको लागी सकारात्मक रोकथाम र उपचार तथा ए.आर.भि. निरन्तरता, उपचार, पोषण तथा पि.एम. टि.सि.टी. कार्यक्रमले गर्दा संक्रमित तथा तिनका परीवारका लागी भरपर्दो तथा स्वास्थ्य मुलक लगायत अवसरवादी सङ्क्रमणमा कमी आएको ।
- यस वर्ष पर्सामा १३५० जना, बारामा १२४५ जना, सर्लाही ८९३ जना र रौतहटमा ७२५ जना सुईबाट लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूलाई क्षति न्युनिकरण कार्यक्रम मार्फत भेटघाट गरी क्षति न्युनिकरणका सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- त्यसैगरी पर्सामा १४६११२ वटा , बारामा १२९५७६ वटा, सर्लाही ८०६६५ वटा र रौतहटमा ७४१०३वटा सिरिन्ज प्रदान गरी सिरिन्ज साटासाट गर्ने वातावरण न्युनिकरण गरिएको छ ।
- समुदायमा आधारित एचआईभि परिक्षण अन्तर्गत यस वर्ष पर्सामा १२९७ जना, बारामा १२२८ जना, सर्लाही ८७८ जना र रौतहटमा ७३ जना सुईबाट लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूको एचआईभि परिक्षण गरी रिजल्ट प्रदान गरिएको छ र पर्सा जिल्लामा मात्र ५ जना अन्य समुदायमा एचआईभि परिक्षण सकारात्मक आएकोले एआभि सेवामा पहुँच गरिएको छ ।
- कण्डम वितरणमा पर्सामा ६५९८२वटा , बारामा ५५४६९ वटा, सर्लाही २२७३४ वटा र रौतहटमा २५९९९वटा कण्डम वितरण गरी असुरक्षित यौन व्यवहार हुने वातावरण न्युनिकरण गरिएको छ ।
- पर्सा जिल्लामा संचालित मौखिक प्रतिस्थापन सेवामा यस वर्षको अन्त्यसम्ममा १५४ जना दर्ता भई सकेका छन भने यो वर्षको अन्तिम महिनामा २२ जनाले नियमित ओएसटि सेवा नियमित लिईरहेका छन ।

चुनौती

- क्षति न्युनिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत लागूपदार्थ प्रयोगकर्ताहरू बारम्बार स्थान परिवर्तन गरी ठाउँ ठाउँमा सरीरहेकोले सुई सिरिन्ज साटासाट कार्यक्रममा असर परीरहेको छ ।
- लागूपदार्थ प्रयोगकर्ताहरूले बारम्बार गुप्तअंग तिर सूई प्रयोग गरीरहेकोले ठूलो घाउ भईरहेकोले उपचार गराउन प्रयाप्त रकम नभएकोले तिनलाई उपचार गर्न गाह्रो तथा धेरै कठिनाईको सामना गर्नुपरीरहेको छ ।
- यस वर्ष कोरोनाको महामारीले गर्दा केही समय काम प्रभावित भए तापनि कर्मचारीलाई अधिकतम सुरक्षामा रोखेर सेवा प्रदान गरियो तथापी यसै परियोजनाका ३ जना कर्मचारीमा कोरोनाको संक्रमण भए तापनि कुनै मानविय क्षति हुन पाएन ।

सुझावः

- प्रयाप्त मात्रामा फिल्ड चार्ट, सुचना,शिक्षा तथा संचार सामग्री उपलब्ध गराई कार्यक्रमलाई दिगो बनाउन सवै निकायको पहल हुनुपर्ने ।
- प्राविधिक दक्षता बढाई कर्मचारीहरूको सिपमा बिस्तार गरी सेवामा अभ्क दिगोपना ल्याउन कर्मचारीहरूलाई समय समयमा तालिमको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- कार्यक्रममा उपयोग हुने सामग्रीहरू , औषधीहरू तथा प्राविधिक र अप्राविधिक सामग्रीहरूको उपलब्धतामा कमी नल्याई समयमा पुरा गर्नुपर्ने ।

परियोजना २

कार्यक्रमको नाम : एफएचआई ३६० ईपिक नेपाल परियोजना

एचआईभीको संक्रमण खास गरेर असुरक्षित यौन सम्पर्क र सूईद्वारा लागु पदार्थ प्रयोगको माध्यमबाट सरेको पाइएको छ। यौन रोग तथा एचआईभीको जोखिममा बढि यौनकर्मिहरु, लागू पदार्थ प्रयोगकर्ता, यौन कर्मिका ग्राहकहरु, पुरुष समलिङ्गहरु तथा तेस्रो लिङ्गीहरु रहेको पाइन्छ। एफएचआई ३६०, ईपिक नेपाल ले विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थामार्फत् नेपालमा यौनरोग र एचआईभी सर्न सक्ने उच्च जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समूहको जोखिम न्यूनिकरण गरी सकारात्मक व्यवहार परिवर्तन गर्न र निरन्तरता दिनकालागी विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुदै आएको छ। उच्च जोखिममा रहेका समूह,महिला यौनकर्मि, यौनकर्मिका ग्राहकमाभ एचआईभी रोकथाम कार्यक्रम, यौन रोग जाँच तथा उपचारदेखि परामर्श एवं जाँच पश्चात पत्ता लागेका एचआईभी संक्रमितहरुकालागी अवसरवादि संक्रमणको जाँच तथा उपचार सेवाहरु यस परियोजना अर्न्तगत प्रदान गर्दै आइरहेको छ। साथै महिला यौनकर्मिहरुलाई एचआईभी संक्रमणबाट रोकथामकोलागि प्रेप सेवा पनि नि:शुल्क उपलब्ध गराउदै आएको छ।

कार्य क्षेत्र तथा लक्षितवर्ग

पर्सा जिल्लाको सम्पूर्ण नगरपालिका तथा गाउपालिकाहरु

लक्षितवर्ग: महिला यौनकर्मि, महिलायौनकर्मिका ग्राहकतथाएच.आई.भी संक्रमितहरु

उद्देश्य

- एच.आई.भी को संक्रमण दर घटाउनु।
- यौन रोगको उपचारको खोजीमा बृद्धि ल्याउनु।
- यौन रोगको जाचतथा गुणस्तरीय उपचार सेवाप्रदान गर्ने।
- एच.आई.भी परामर्श एवं जाँच सेवा (स्विकृतीलिइजाँचपूर्वको परामर्श, जाँच र जाँचपश्चातको परामर्श) उपलब्ध गराउने।
- एच.आई.भी संक्रमितहरुलाई स्वस्थ्यजिवनयापनको लागीउपयोगी सेवा को साथै प्रेषण सेवाउपलब्ध गराउने।
- एच.आई.भि. संक्रमितहरुको क्षमताअभिवृद्धि गर्ने। एच.आई.भि. परिक्षणलाई लक्षितवर्ग माँभ सर्वसुलभ बनाउने र उनीहरुको पहुँच बढाउने।
- महिला यौनकर्मिलाई प्रेप कार्यक्रममा आवद्ध गराई एचआईभी संक्रमण हुनबाट बचाउने।
- एचआईभी संक्रमितहरुलाई सामुदायिककार्यक्रमको माध्यमबाट ART adherence तथा viral load सम्बन्धिजनचेतनाको अभिवृद्धि गर्ने
- समुदाय, स्वास्थ्य क्षेत्र तथाकार्य स्थलमाहुने लाञ्छना तथा भेदभावकम गर्न तालिम, गाप्टि, वकालत जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने।

क्रियाकलाप

- कर्मचारी तथा लक्षित समूदायको क्षमताअभिवृद्धि
- एच.आई.भी. रोकथामको लागी
  - आउटरिच (घरदैलो)
  - प्रेषण कार्यक्रम
  - कण्डम वितरण
  - ड्रप इन सेन्टर

- सीटी क्लीनिककार्यक्रमअर्न्तगत संचालितमुख्यमुख्यक्रियाकलाप
  - यौन रोग जाँचतथाउपचार
  - एच.आइ.भी. सम्बन्धी परामर्श तथाजाँच सेवा
  - महिला यौनकर्मीकोलागि प्रेप सेवा
  - महिला यौनकर्मीलाई जनचेतनाकार्यक्रम
  - एच.आइ.भी संक्रमितहरुकालागीपरामर्श सेवा
- समन्वय, सञ्जालतथावकालतलाई सवलीकरण गर्ने कार्यक्रमअर्न्तगत संचालितमुख्यमुख्यक्रियाकलापहरु
  - लक्षितवर्ग माभजनचेतनामुलकतालिमगोष्ठी
  - लान्छना तथा भेदभावन्युनिकरण तालिम
  - स्थानिय संघ संस्थाहरु विच समन्वयात्क बैठक संचालन
  - विशेष दिवस समारोह आयोजना गर्ने तथामनाउने (Condom Day, World AIDS Day,International AIDS Candle Light day)

उपलब्धी:

- यो वर्ष ३७९जनामहिला यौनकर्मी तथा ६२०जनाएचआईभी संक्रमणको जोखिममा रहेका अन्य व्यक्तिहरुलाई भेटघाट गरी एचआईभी सम्बन्धि शिक्षा तथा कण्डम वितरण गरीएको थियो ।
- यस वर्ष १३६जनामहिला यौनकर्मी तथा३७१जनाएचआईभी संक्रमणको जोखिममा रहेका अन्यव्यक्तिहरुको एचआईभी परीक्षण गरीएकोमा २जनामहिला यौनकर्मी तथा५७जनाएचआईभी संक्रमणको जोखिममा रहेका अन्यव्यक्तिहरु एचआईभी संक्रमण देखिएको थियो ।
- यस वर्ष ६जनामहिला यौनकर्मी तथा८३जनाअन्य समुहकाएचआईभी संक्रमितलाई एआरटीमा आवद्ध गराई एआरटी सुरु गराईएको थियो । त्यसै गरी १२ जना महिला यौनकर्मी तथा११४ जना अन्य समुहकाएचआईभी संक्रमितको भाईरल लोड टेष्टमा सहयोग गरी उनीहरुको रिपोर्ट उपलब्ध गराईएको थियो ।
- यस वर्ष ९०जनामहिला यौनकर्मी तथा५० जनाअन्यव्यक्तिको यौन रोग परीक्षण गरीएकोमा ६२ जनामहिला यौनकर्मी तथा १६ जनाअन्यव्यक्तिमा यौन रोग देखा परेकोमा उनीहरुको उपचार गरीएको थियो ।
- यस वर्षमहिला यौनकर्मी माभ ४१,१६७ कण्डम तथाअन्यएचआईभीकोजोखिममा रहेका व्यक्तिहरु माभ १७,६१३ कण्डम वितरण गरीएको थियो ।
- यस वर्ष ६ जनामहिला यौनकर्मीलाई प्रेप वितरण गरीएको थियो ।
- यस वर्ष एचआईभी संक्रमित, महिला यौनकर्मी तथा जोखिममा रहेका अन्यव्यक्तिहरुलाई लक्षित गरेर लान्छना तथा भेदभाव, एचआईभी एड्स तथाएआरटीको महत्व सम्बन्धितालिमगोष्ठीहरु पनि सञ्चालन गरीएको थियो ।
- निम्न स्तरिय महिला यौन कर्मीले डि.आई.सी. को प्रयोग मार्फत व्यक्तिगत सरसफाईमा सुधार ल्याएका छन् ।
- जिल्ला स्तरमा कार्यरत स्थानीय सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थामा समन्वय कायम गरी कार्यक्रमलाई निरन्तर संचालन गर्नमा सहयोग पुगेको छ ।
- लान्छना तथा भेदभावलाई न्युनीकरण गर्न विभिन्न समुदायमा नियमित रुपले तालीम संलाचन गर्दै आईरहेको छ ।

आ.ब. को जम्मा आय व्यय विवरण.

जम्मा वार्षिक आय : १,९९,६५,१२३/९४

जम्मा वार्षिक खर्च : १९,८९,७९,०७/३९

कार्यक्रमका केही भलकहरु:

समाप्त